

[Første næstformand.]

men og udtaler håbet om, at de må få godt udbytte af besøget i vort land. Velkommen!

(Medlemmerne påhørte stående 1. næstformands udtalelse).

(Kort bemærkning).

Guldberg: Det bliver nok to korte bemærkninger:

Boligministeren tog i sit svar til mig diskussionen om, hvad der er dyrest, det private eller det sociale, op. Jeg er sikkert ikke enig med boligministeren om det, men det var ikke den diskussion, jeg rejste. Jeg sagde, at det var for dyrt, og det mener jeg det er. Det er rekorddyrt.

Boligministeren syntes, det var vanskeligt at svare på mit spørgsmål uden at kende eksemplet. Mit spørgsmål gik ikke på et eksempel. Mit spørgsmål var, om den ordning, vi i øjeblikket har, hvorefter man kan benytte sig af at give arbejderne videre underhånden uden licitationer, i praksis kunne medføre, at det gik til på den måde, jeg beskrev, og dermed selvfølgelig også, om man ville godkende det. Det var ikke et eksempel. Det kan godt være, der findes eksempler, dem kan vi selvfølgelig lede efter. Men jeg var sådan set ikke på jagt efter et eller andet; jeg ønskede bare at få konstateret, om det kan lade sig gøre.

Med hensyn til spørgsmålet om omkostningerne i det sociale byggeri vil jeg gerne sige, at vi her ser et klart eksempel på noget, man har mødt også på andre områder. I det øjeblik man for det sociale byggeri gennem rentesikringsordningen gør det muligt at finansiere anskaffelser, anlæg og hvad det nu kan være, der går ind i byggeriet, til det halve af, hvad der skal betales for alt andet, sker der i praksis desværre det, at så meget som muligt trækkes ind under denne finansiering, og så er det, man kommer op på de kolossale anlægssummer. Her vil jeg da gerne give et konkret eksempel: når man ser sociale lejligheder, der af størrelse ikke kan være egnet til mere end en familie bestående af to voksne og et barn, og konstaterer, at man for det første har køkkener, der kan bruges til store familier, og for det andet har fået plads til at sætte ind i køkkenet ikke mindre end 2 hele køleskabe og 2 hele fryseskabe, så kan man jo godt spørge, om

ikke den eneste grund til, at noget sådant overhovedet sker, er, at det formentlig er den eneste måde her i landet, hvorpå man kan købe køleskabe til en rente, der er sikret af staten til det halve af markedsrenten. Det er en advarsel mod at gå videre.

(Kort bemærkning).

Henning Philipsen: Når fru Clara Munck fremstiller det på den måde, at der i ældre almennyttigt byggeri skulle betales en husleje, der var så lav, at den efter fru Clara Muncks opfattelse måske næsten var uanstændig, er den opfattelse udtryk for simpelt hen ukendskab til de virkelige forhold. For hvad er sagen i det ældre almennyttige byggeri? Sagen er den enkle, at på baggrund af lovbestemmelser om indbetaling til dispositionsfond og mange, mange andre ting betaler man groft sagt det dobbelte i husleje i det ældre almennyttige byggeri end nødvendigt for at betale de nødvendige driftsomkostninger og renter og afdrag på disse ejendomme. Det er situationen, og det kan fru Clara Munck få konstateret ved at komme og spørge mig.

Endelig må man da stille et spørgsmål mere, og det er: hvornår har det været sådan, at nye boliger har været billigere end ældre? Man vil aldrig opnå den situation nogen sinde, og sådan har det aldrig været. Det har aldrig været sådan, at ældre boliger ikke var billigere end nye. Det er der ikke noget unaturligt i, det er en ganske naturlig situation efter min opfattelse. Det kan godt være, tiden står stille for et enkelt medlem af folketinget, men den har i hvert fald ikke gjort det for samfundet. Der er sket en udvikling hele tiden. Det var den, man burde have taget højde for, når man vil diskutere disse ting.

Må jeg sige til hr. Guldberg, at hr. Guldberg skal betænke, når han taler om 2 køleskabe og 2 fryseskabe, at der er noget, der hedder en landsbyggevedtægt, som siger, at man skal have et velventileret madskab, som det hedder. Men jeg har set flere eksempler på, at det er dyrere at få sat et velventileret madskab ind i en bolig, end det er at købe et køleskab. Så det er god og sund og fornuftig økonomi at sætte en ting ind, som er billigere og hermed også giver en lavere husleje.